

Svätý Otec František v Krakove

Obsah

Harmonogram apoštolskej cesty pápeža Františka do Poľska pri príležitosti 31. svetových dní mládeže (SDM) v dňoch 27. – 31. júla 2016 v Krakove

Štvrtok 28. júla

Homília pápeža Františka v národnej mariánskej svätyni v Čenstochovej

Slová pápeža Františka účastníkom SDM pri uvítacom programe na Błoniach

Piatok 29. júla

Pápež v detskej nemocnici: „Kto koná skutky milosrdenstva, nebojí sa smrti“

Príhovor pápeža Františka mladým pri „Krížovej ceste milosrdenstva“

Sobota 30. júla

Slová pápeža Františka mladým pri modlitbovej vigílii SDM

Nedeľa 31. júla

Homília Svätého Otca Františka pri záverečnej omši SDM 2016 v Krakove

Podakovanie Svätého Otca Františka 20-tisíc dobrovoľníkom SDM 2016

Harmonogram apoštolskej cesty pápeža Františka do Poľska pri príležitosti 31. svetových dní mládeže (SDM) v dňoch 27. – 31. júla 2016 v Krakove

Streda 27. júla

14.00 Odlet z rímskeho letiska Fiumicino do Krakova

16.00 Prílet na „Medzinárodné letisko sv. Jána Pavla II.“ Balice-Krakov a privítacia ceremónia

17.00 Stretnutie so štátnymi predstaviteľmi, občianskou spoločnosťou a diplomatickým zborom na nádvorí Wawelského hradu - **príhovor**

17.40 Zdvorilostná návšteva u prezidenta vo Vtácej sále Wawelského paláca

18.30 Stretnutie s poľskými biskupmi v Krakovskej katedrále (*pápež bude odpovedať na otázky formou dialógu*)

Štvrtok 28. júla

07.40 Presun na letisko Balice-Krakov, zastávka v kláštore rehol'ných sestier

08.30 Presun helikoptérou do Čenstochovej

09.45 Príchod do kláštora *Jasna Góra* a modlitba v Kaplnke Čiernej Panny Márie

10.30 Svätá omša pri príležitosti 1050. výročia krstu Poľska v priestoroch Čenstochovskej svätej - **homília**

12.45 Presun helikoptérou na letisko Balice-Krakov

17.30 Privítacia ceremónia mladých v parku Jordan na Błoniach v Krakove -**príhovor**

Piatok 29. júla

8.45 Presun helikoptérou do Osvienčimu

9.30 Návšteva Auschwitzu

10.30 Návšteva tábora Birkenau

11.30 Presun helikoptérou na letisko Balice-Krakov

16.30 Návšteva univerzitnej detskej nemocnice v Prokocime v Krakove -**príhovor**

18.00 Krížová cesta s mladými v parku Jordan na Błoniach v Krakove -**príhovor**

Sobota 30. júla

08.30 Návšteva Svätyne Božieho milosrdenstva v Krakove

09.00 Prechod Bránou Božieho milosrdenstva

09.15 Obrad zmierenia s niektorými mladými vo Svätyni Božieho milosrdenstva

10.30 Svätá omša s poľskými kňazmi, rehoľníkmi, rehoľníkmi, so zasvätenými osobami a seminaristami vo Svätyni Božieho milosrdenstva -**homília**

12.45 Obed s mladými na arcibiskupstve

19.00 Príchod do Areálu milosrdenstva (*Campus Misericordiae*) a prechod Svätou bránou s niekoľkými mladými

19.30 Vigília s mladými v Areáli milosrdenstva – **príhovor**

Nedeľa 31. júla

10.00 Svätá omša SDM v Areáli milosrdenstva – **homília, príhovor na Anjel Pána**

17.00 Stretnutie s dobrovoľníkmi SDM, organizačným výborom a sponzormi v Tauron aréne v Krakove – **príhovor**

18.15 Rozlúčková slávnosť na letisku Balice-Krakov

18.30 Odlet na rímske letisko Fiumicino

20.25 Prílet na rímske letisko Fiumicino

Štvrtok 28. júla

Homília pápeža Františka v národnej mariánskej svätyni v Čenstochovej

Z čítaní tejto liturgie (Prísl 8,22-35; Gal 4,4-7; Jn 2,1-11) vystupuje do popredia Božia niť, ktorá prechádza ľudskými dejinami a utkáva históriu spásy.

Apoštol Pavol nám hovorí o veľkom Božom pláne: «Ale keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna, narodeného zo ženy» (Gal 4,4). Jednako, história nám hovorí, že keď nadišla táto «plnosť času», čiže keď sa Boh stal človekom, ľudstvo nebolo obzvlášť dobre pripravené a nebolo tu ani obdobie stability a pokoja: nebola tu „zlatá éra“. Scéna tohto sveta si teda nezasluhovala príchod Boha, naopak, «vlastní ho neprijali» (Jn 1,11). Plnosť času bola teda darom milosti: Boh naplnil náš čas hojnosťou svojho milosrdenstva, z čistej lásky – z čistej lásky – inauguroval plnosť času.

Zasahuje nás predovšetkým to, ako sa uskutočňuje príchod Boha do histórie: «narodený zo ženy». Žiadny triumfálny vstup, žiadna impozantná manifestácia Všemohúceho: Neukazuje sa ako oslepujúce slnko, ale vstupuje do sveta tým najjednoduchším spôsobom, ako dieťaťko z matky, tým štýlom, o ktorom hovorí Písmo: ako dážď na zem (porov. Iz 55,10), ako to najmenej zo semienok, ktoré klíči a rastie (porov. Mk 4,31-32). Tak, na rozdiel od toho, čo by sme očakávali a možno aj chceli, Božie kráľovstvo – teraz, ako aj vtedy – «neprichádza tak, že by sa to dalo spozorovať» (Lk 17,20), ale prichádza v maličkosti, v pokore.

Dnešné evanjelium preberá túto Božiu niť, ktorá delikátne prechádza históriou: z plnosti času prechádzame ku «tretiemu dňu» Ježišovej služby (porov. Jn 2,1) a k ohlasovaniu «hodiny» spásy (porov. v. 4). Čas sa kráti a vyjavenie sa Boha sa deje vždy v maličkosti. Tak nastáva «počiatok znamení vykonaných Ježišom» (v. 11) v Káne Galilejskej. Nie je tu nápadné gesto vykonané pred davmi, ani zásah, ktorý vyrieši nejakú páľčivú politickú otázku, ako podriadenosť ľudu rímskej nadvláde. Dochádza naopak – a to v malej dedinke – k jednoduchému zázraku, ktorý obveseľuje sobáš mladej, celkom anonymnej rodiny. A predsa, voda premenená na víno pri svadobnej oslave je veľkým znamením, lebo nám zjavuje manželskú tvár Boha – Boha, ktorý si s nami zasadá k stolu, ktorý sníva o spojení s nami a naplňa ho. Hovorí nám, že Pán si neudržiava odstup, ale že je nablízku a že je konkrétny, že je uprostred nás a stará sa o nás, a to bez toho, aby za nás rozhodoval a bez toho, aby sa zaoberal otázkami moci. Preferuje skôr vtesnať sa do toho, čo je maličké, na rozdiel od človeka, ktorý má tendenciu chcieť vlastniť čosi čoraz väčšie a väčšie. Byť priťahovaný mocou, veľkosťou a viditeľnosťou je tragicky ľudské a je to jedno veľké pokušenie, ktoré sa snaží preniknúť kamkoľvek; darovať sa druhým, anulujúc odstupy, prebývajúc v maličkosti a žijúc konkrétne v každodennosti, toto je výsostne Božie.

Boh nás teda zachraňuje robiac sa maličkým, blízkym a konkrétnym – maličkým, blízkym a konkrétnym. Boh sa predovšetkým robí maličkým. Pán, «tichý a pokorný srdcom» (Mt 11,29), uprednostňuje maličkých, ktorým je zjavené Božie kráľovstvo (Mt 11,25); oni sú v jeho očiach veľkí a na nich obracia zrak (porov. Iz 66,2). Uprednostňuje ich, lebo sú v protiklade k «pýche života», ktorá prichádza zo sveta (porov. 1 Jn 2,16). Maličkí hovoria jeho vlastným jazykom: pokornou láskou, ktorá oslobodzuje. Preto volá osoby jednoduché a pohotové, aby boli jeho hovorcami a im zveruje zjavovanie jeho mena a tajomstiev jeho Srdca. Pomyslime na mnohých synov a dcéry vášho ľudu: na mučeníkov, ktorí dali zažiť neozbrojenej sile evanjelia; na osoby jednoduché, zato však výnimočné, ktoré vedeli dosvedčovať Pánovu lásku uprostred veľkých skúšok; na tichých a silných milosrdenstvom, ako svätý Ján Pavol II. a svätá Faustína. Cez tieto „kanály“ jeho lásky Pán zoslal neoceniteľné

dary celej Cirkvi a celému ľudstvu. A je význačné, že toto výročie krstu vášho ľudu sa prekrýva práve s Jubileom milosrdenstva.

Okrem toho, Boh je nablízku, jeho kráľovstvo je blízko (porov. Mk 1,15): Pán netúži po tom, aby sme sa ho báli ako nejakého mocného a vzdialeného vládcu, nechce zotrvať na tróne v nebi či v knihách o histórii, ale miluje zostúpiť do našich každodenných záležitostí, aby s nami kráčať. Mysliac na dar jedného tisícročia bohatého na vieru, je predovšetkým pekné vzdávať vďaky Bohu, ktorý kráčať s vašim ľudom, držiť ho za ruku ako otec dieťa a sprevádzajúť ho v mnohých situáciách. To je to, čo sme, aj ako Cirkev, vždy povolaní konať: počúvať, zaangažovať sa a stávať sa blížnymi, zdieľajúc radosti a ťažkosti ľudí, aby sa tak evanjelium odovzdávalo čo najdôslednejším (najkoherentnejším) spôsobom a aby prinášalo čo najviac ovocia: vďaka pozitívnemu vyžarovaniu, cez transparentnosť života.

Nakoniec, Boh je konkrétny. Z dnešných čítaní vyplýva, že v konaní Boha je všetko konkrétne: Božia múdrosť «koná ako tvorca» a «hrá sa» (porov. Prís 8,30), Slovo sa stáva telom, rodí sa z matky, rodí sa pod zákonom (porov. Gal 4,4), má priateľov a zúčastňuje sa na oslave: večný sa komunikuje tráviac čas spolu s jednotlivými osobami a v konkrétnych situáciách. Aj vaše dejiny, stvárnené evanjeliom, krížom a vernosťou Cirkvi, poznali pozitívnu nákazlivosť pravej viery, odovzdávanej z rodiny na rodinu, z otca na syna, a predovšetkým z mám a zo starých mám, ktorým je treba veľmi poďakovať. Predovšetkým ste sa mohli rukou dotknúť konkrétnej a prozreteľnej nehy Matky všetkých, ktorú som si sem prišiel uctiť ako pútnik, a ktorú sme pozdravili v žalme ako «česť nášho ľudu» (Jdt 15,9).

Práve na ňu hľadáme my, tu zidení. V Márii nachádzame úplný súlad s Pánom: s Božou niťou sa tak v dejinách prelína „mariánska niť“. Ak existuje nejaká ľudská sláva, nejaká naša zásluha v plnosti času, je ňou ona: ona je ten priestor uchránený ako slobodný od zla, v ktorom sa odzrkadlil Boh; ona je tým rebríkom, ktorým Boh zišiel, aby zostúpil až k nám a aby sa nám stal blízkym a konkrétnym; ona je najjasnejším, tým najjasnejším znamením plnosti čias.

V živote Márie obdivujeme tú maličkosť milovanú Bohom, ktorý «zhliadol na poníženosť svojej služobnice» a «povýšil ponížených» (Lk 1, 48.52). Až tak mal z nej radosť, že si z nej nechal utkať telo, takže Panna sa stala Božou Rodičkou, ako prehlasuje starobylý hymnus, ktorý po stáročia spievate. Ona nech vám, ktorí za ňou ustavične prichádzate, utiekajúť sa do tohto duchovného hlavného mesta vašej krajiny, naďalej ukazuje cestu a pomáha vám utkávať vo svojom živote pokorný a jednoduchý príbeh evanjelia.

Tak v Káne, ako aj tu na Jasnej Hore, Mária nám ponúka svoju blízkosť, a pomáha nám objaviť to, čo chýba plnosti života. Teraz ako aj vtedy to robí so starostlivosťou Matky, svojou prítomnosťou a dobrou radou, učiac nás vyhnúť sa panovačnosti a šomraniu v našich spoločenstvách. Ako Matka rodiny nás chce uchrániť pospolu, všetkých pospolu. Cesta vášho národa v jednote prekonala mnohé ťažké chvíle; Matka, silná pod krížom a vytrvalá v modlitbe s učeníkmi v očakávaní Ducha Svätého, nech vzbudí túžbu kráčať ďalej ponad príkoria a rany minulosti a túžbu vytvárať spoločenstvo so všetkými, vo vnútri i vonku, a nikdy sa nepoddať pokušeniu izolovať sa a presadzovať sa nasilu.

Panna Mária v Káne ukázala veľkú konkrétnosť: je to Matka, ktorá si berie k srdcu problémy a zasahuje, ktorá vie uchopiť ťažké chvíle a postupovať s diskretnosťou, účinnosťou a húževnatosťou. Nie je ani paňou ani protagonistkou, ale je Matkou a služobníčkou. Vyprosujeme milosť osvojiť si jej citlivosť, jej fantáziu v službe tomu, kto je v núdzi, krásu stráviť život pre druhých, bez uprednostňovania a bez rozdielov. Ona, príčina našej radosti,

ktorá vnáša pokoj doprostred hojnosti hriechu a zmätku dejín, nech pre nás získa hojnosť Ducha, aby sme boli dobrými a vernými sluhami.

Na jej príhovor nech sa obnoví plnosť času aj pre nás. Málo platný je prechod od doby pred Kristom k dobe po Kristovi, ak zostane len dátumom v kronikách dejín. Nech sa u všetkých i u každého jedného môže naplniť vnútorný prechod, Pascha srdca, smerom k Božiemu štýlu stelesnenému v Márii: konať v maličkosti a sprevádzať zblízka, s jednoduchým a otvoreným srdcom.

(Preklad: Slovenská redakcia VR) -zk, jb-

Slová pápeža Františka účastníkom SDM pri uvítacom programe na Błoniach

Drahí mladí, dobrý večer, konečne sa stretávame! Ďakujem za toto vrelé prijatie! Ďakujem kardinálovi Dziwiszovi, biskupom, kňazom, rehoľníkom, seminaristom a laikom, a všetkým, ktorí vás sprevádzajú. Ďakujem tým, ktorí umožnili, že tu dnes môžeme byť, ktorí sa „vložili do hry“, aby sme mohli oslavovať vieru. Čiže sláviť vieru. Dnes my všetci spoločne slávime vieru.

V tejto jeho rodnej zemi by som chcel osobitne poďakovať svätému Jánovi Pavlovi II., [potlesk] ktorý vysníval a podnietil tieto stretnutia. Z neba nás sprevádza pri pohľade na toľkých mladých, patriaciach k tak rozličným národom, kultúram a jazykom, s jediným motívom: oslavovať Ježiša, ktorý je živý uprostred nás. – Pochopili ste? Oslavovať Ježiša, ktorý je živý uprostred nás. A povedať, že je živý, znamená obnoviť našu túžbu nasledovať ho, našu túžbu žiť s vášňou toto nasledovanie Ježiša. Čo môže byť lepšou príležitosťou na obnovenie priateľstva s Ježišom než posilniť priateľstvo medzi vami! Čo môže byť lepším spôsobom na posilnenie nášho priateľstva s Ježišom než podeliť sa s ním s inými! Čo môže byť lepším spôsobom na zakúsenie radosti z evanjelia, než usilovať sa „nákazlivo“ vnieť Dobrú novinu do mnohých bolestivých a ťažkých situácií!

A Ježiš je ten, ktorý nás zvolal na tieto 31. svetové dni mládeže: je to Ježiš, kto nám hovorí: «Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo» (Mt 5,7). Blahoslavení sú tí, čo vedia odpúšťať, čo vedia mať spolucítiace srdce, čo vedia darovať to najlepšie pre druhých. To najlepšie, nie to, čoho majú nazvyš: to najlepšie!

Drahí mladí, v týchto dňoch sa Poľsko, táto šľachetná zem, oblieka do sviatočného; v týchto dňoch chce byť Poľsko stále mladou tvárou Milosrdenstva. Tu v tejto krajine spolu s vami a tiež zjednotení s mnohými mladými, ktorí tu dnes nemôžu byť, ale ktorí nás sprevádzajú prostredníctvom rôznych komunikačných prostriedkov, všetci spoločne vytvoríme z týchto dní jeden ozajstný jubilejný sviatok, v tomto jubileu milosrdenstva.

Za roky, ktoré som prežil ako biskup, som sa naučil jednu vec – nuž, naučil som sa toho mnoho, ale jednu chcem povedať teraz: niet nič krajšie ako s rozjímaním hľadiť na túžby, nasadenie, vášň a energiu, s akou mnohí mladí žijú svoj život. Toto je krásne! A odkiaľ pochádza táto krása? Keď sa Ježiš dotkne srdca mladého človeka, chlapca, dievčaťa, títo sú schopní naozaj veľkolepých činov. Je povzbudzujúce počuť ich, ako sa delia o svoje sny, o svoje otázky a o svoju túžbu vzoprieť sa všetkým tým, ktorí hovoria, že veci nemožno zmeniť. Tým, ktorých ja nazývam „kvietistami“: „Nič sa nedá zmeniť!“ Nie, mladí majú silu vzoprieť sa týmto! Ale niektorí si toho nie sú istí. Ja sa vás opýtam, vy odpovedzte: Dajú sa veci zmeniť? [mladí odpovedajú] Nepočuť! [mladí...] Tak je to!

Je to dar z neba môcť vidieť mnohých z vás, ako sa s vašimi vlastnými otáznikmi usilujete o to, aby boli veci inak. Je to krásne a potešuje mi to srdce, keď vidím, ako to z vás prekypuje. Cirkev na vás dnes hľadá – povedal by som ešte viac – svet na vás dnes hľadá a chce sa od vás učiť, aby obnovila svoju dôveru v milosrdenstvo Otca, ktorý má vždy mladú tvár a neprestáva nás pozývať byť súčasťou jeho Kráľovstva, ktoré je kráľovstvom radosti, je kráľovstvom ustavične šťastia, je kráľovstvom, ktoré nás vždy posúva vpred, je to kráľovstvo schopné dať nám silu zmeniť veci. Zabudol som. Zopakujem otázku ešte raz: môžu sa veci zmeniť? [mladí...] V poriadku!

Poznajúc vášň, ktorú vkladáte do misie, sa odvažujem zopakovať: milosrdenstvo má vždy mladú tvár. Lebo milosrdné srdce má odvahu zanechať pohodlie, milosrdné srdce vie ísť v ústrety iným, dokáže objasniť všetkých. Milosrdné srdce vie byť útočiskom pre toho, kto nikdy nemal domov alebo ho stratil, vie vytvoriť atmosféru domova a rodiny pre toho, kto musel

emigrovať, je schopné nehy a spolucítania. Milosrdné srdce sa vie podeliť o chlieb s tým, kto hladuje, milosrdné srdce sa otvára, aby prijalo utečenca a migranta.

Vysloviť milosrdenstvo spolu s vami znamená vysloviť šancu, vysloviť zajtrajšok, vysloviť záväzok, vysloviť dôveru, vysloviť otvorenosť, pohostinnosť, spolucítanie, je to vysloviť sny. Avšak, ste vy schopní snívať? [mladí...] A keď je srdce otvorené a schopné snívať, je tu priestor pre milosrdenstvo, je tu priestor pre pohladenie tých, čo trpia, je tu priestor byť po boku tých, čo nemajú pokoj v srdci alebo im chýba to nevyhnutné na živobytie, alebo im chýba tá najkrajšia vec: viera. Milosrdenstvo. Povedzme spoločne toto slovo: milosrdenstvo. Všetci! [mladí...] Ešte raz! [mladí...] ... Ešte raz, aby svet počul! [mladí...]

Chcel by som sa vám tiež zdôveriť s ďalšou vecou, ktorú som sa v týchto rokoch naučil. Nechcem nikoho uraziť. Zarmucuje ma stretávať mladých, ktorí sa zdajú byť ,na dôchodku' skôr než je na to čas. Toto ma bolí. Mladí, ktorí sa zdajú byť odídení do dôchodku v 23, 24, 25 rokoch. Toto ma zarmucuje. Som znepokojený, keď vidím mladých, ktorí ,zahodili uterák' ešte skôr, než sa začal zápas; ktorí sa ,vzdali' prv než by začali hrať. Bolí ma vidieť mladých, ktorí kráčajú so smutnou tvárou, akoby ich život nemal hodnotu. Sú to v podstate znudení mladí... a nudní, ktorí naplňajú nudou druhých, a toto ma zarmucuje.

Je to ťažké. A zároveň nás to núti pýtať sa, keď vidíme mladých, ktorí prenechajú život tomu, že hľadajú ,závrat' alebo takému pocitu, že sa cítia nažive na tmavých cestách, za čo im potom príde ,platiť'... a draho platiť. Myslite na toľkých mladých, ktorých poznáte, čo si zvolili túto cestu. Núti to premýšľať, keď vidíš mladých, ktorí prichádzajú o pekné roky ich života a o ich energiu, bežiac za predavačmi falošných ilúzií – a tých je! Predavačov falošných ilúzií (v mojom rodisku by sme povedali: ,za predavačmi dymu'), ktorí vás okradnú o to najlepšie z vás samých. A toto ma zarmucuje. Som si istý, že dnes medzi vami nie je nikto z týchto, ale chcem vám povedať: sú takíto mladí penzisti, mladí, ktorí zahodia uterák pred zápasom, sú mladí, ktorí potom vstupujú do závratu s falošnými ilúziami a končia v ničote.

Z tohto dôvodu, drahí priatelia, sme sa zišli, aby sme si navzájom pomáhali, lebo sa nechceme nechať okradnúť o to najlepšie z nás samých, nechceme dopustiť, aby nás okradli o energiu, aby nás okradli o radosť, aby nás okradli o sny falošnými ilúziami.

Drahí priatelia, pýtam sa vás: chcete pre váš život ten ,závrat', ktorý robí cudzími, alebo chcete cítiť tú silu, ktorá vám dá pocítiť, že ste živí a naplnení? Závrat, ktorý odcudzuje, alebo silu milosti? Čo chcete: odcudzujúci závrat, alebo silu plnosti? Čo chcete? [mladí...] Nepočuť dobre! [mladí...] Na to, aby sme boli naplnení, aby sme mali obnovený život, existuje odpoveď, je to odpoveď, ktorá sa nepredáva, je to odpoveď, ktorá sa nekupuje, odpoveď, ktorá nie je nejakou vecou, nie je to predmet: je to osoba, volá sa Ježiš Kristus. Aplauz! Pýtam sa vás: Možno Ježiša Krista kúpiť? [mladí...] Ježiš Kristus sa predáva v obchodoch? Ježiš Kristus je dar, je darom Otca, darom nášho Otca. Kto je Ježiš Kristus? Všetci! Ježiš Kristus je dar! Všetci! [mladí...] Je darom Otca.

Ježiš Kristus je ten, kto vie dať opravdivú vašu životu, Ježiš Kristus je ten, kto nás vedie k tomu, aby sme sa neuspokojili s trochou, a vedie nás k tomu, aby sme zo seba vydali to najlepšie; je to Ježiš Kristus, ktorý sa na nás obracia, pozýva nás a pomáha nám vstať zakaždým, keď sa považujeme za porazených. Je to Ježiš Kristus, ktorý nás podnecuje zdvihnúť zrak a snívať vysoko. - „Ale, Otče, - môže mi niekto povedať – je tak ťažké vysoko snívať, je tak náročné stúpať, byť stále na výstupe. Otče, ja som slabý, padám, snažím sa, ale toľko ráz klesám dolu.“ Alpinisti, keď vystupujú na vrchy, spievajú jednu veľmi peknú pieseň, v ktorej sa hovorí: „V umení stúpať to, na čo záleží, nie je nepadnúť, ale nezostať na zemi.“ Ak si slabý, ak padáš, pozri trochu dohora a tam je Ježišova natiahnutá ruka, ktorý ti

hovorí: „Vstaň, pod' so mnou.“ – „A ak to spravím znova?“ – „Aj vtedy.“ – „A ak to spravím ešte d'alší raz?“ – „Aj vtedy. Ved' Peter sa raz opýtal Pána: „Nuž, Pane, koľko krát? - Sedemdesiatkrát sedem.“ – Ježišova ruka je vždy natiahnutá, aby nás pozdvihla, keď padáme. Pochopili ste? [mladí...]

V evanjeliu (Lk 10,38-42) sme počuli, že Ježiš sa kráčajúc do Jeruzalema zastavuje v jednom dome - u Marty, Márie a Lazára - kde ho prijímajú. Idúc okolo vchádza do ich domu, aby s nimi pobudol. Dve ženy prijímajú toho, o kom vedia, že je schopný dojatia. Mnohé zaneprázdnenosti z nás robia takých ako je Marta: aktívnych, nepozorných, neustále v behu sem a tam... ale často sme aj ako Mária: pred krásnou krajinkou alebo videom, čo nám kamarát pošle na mobil sa zastavíme, aby sme pouvažovali, započúvame sa. V týchto dňoch Svetových dní mládeže Ježiš chce vstúpiť do nášho domu: do tvojho domu, do môjho domu, do srdca každého z nás. Ježiš si všimne naše starosti, našu uponáhľanosť, tak ako si to všimol u Marty... a vyčká, až mu budeme načúvať ako Mária: aby sme uprostred všetkej práce mali odvahu zveriť sa mu. Nech sú to dni pre Ježiša, venované tomu, aby sme mu načúvali, prijali ho v tých, s ktorými sa delíme o domov, cestu, skupinu, školu.

A kto prijme Ježiša, naučí sa Ježiša milovať. A tak on sa nás pýta, či chceme plný život. A ja sa vás v jeho mene pýtam: Chceš... chcete plný život? Začni od tejto chvíle a nechaj sa ním dotknúť! Lebo šťastie klíči a rozkvitá v milosrdenstve: to je jeho odpoveď, toto je jeho pozvanie, jeho výzva, jeho dobrodružstvo: milosrdenstvo. Milosrdenstvo má vždy mladú tvár; ako tvár Márie z Betánie sediacej pri Ježišových nohách ako učeníčka, ktorá miluje počúvať ho, lebo vie, že tam je pokoj. Ako tvár Márie z Nazareta, ktorá sa svojím „áno“ pustila do dobrodružstva milosrdenstva, a ktorú budú nazývať blahoslavenou po všetky pokolenia, a my ju všetci voláme „Matkou milosrdenstva“. Vyzývame ju všetci spoločne: Mária, Matka milosrdenstva. Všetci: Mária, Matka milosrdenstva.

Takže všetci spoločne prosme Pána – každý nech opakuje vo svojom srdci v tichosti: Pane, vrhni nás do dobrodružstva milosrdenstva! Vrhni nás do dobrodružstva stavania mostov a búrania múrov (či sú to ploty alebo siete); vrhni nás do dobrodružstva pomáhať chudobnému, ktorý sa cíti sám a opustený, tomu, kto viac nenachádza zmysel svojho života. Vyšli nás sprevádzať tých, čo ťa nepoznajú a povedať im pomaly a s veľkým rešpektom tvoje meno, ten dôvod mojej viery. Podnieť nás, tak ako Máriu z Betánie k načúvaniu tým, ktorým nerozumieme, tým, ktorí prichádzajú z iných kultúr, iných národov, aj tým, ktorých sa obávame, lebo si myslíme, že nám môžu ublížiť. Daj, aby sme náš pohľad obrátili, tak ako Mária z Nazareta u Alžbety, aby sme obrátil náš pohľad k našim starším, k našim starým rodičom, aby sme sa učili z ich múdrosti. Pýtam sa vás: zhovárate sa s vašimi starými rodičmi? Nuž, len tak napoly... tak je? Vyhľadávajte vašich starých rodičov, oni majú múdrosť života a povedia vám veci, ktoré pohnú vaše srdce.

Sme tu, Pane! Pošli nás deliť sa s tvojou milosrdnou láskou. Chceme ťa prijať v týchto Svetových dňoch mládeže. Chceme potvrdiť, že život je naplnený, keď v ňom vychádzame z milosrdenstva; a že toto je ten najlepší podiel, je to ten najsladší podiel, je to podiel, ktorý sa nám nikdy neodníme. Amen.

(Preklad: Slovenská redakcia VR) -bp, jb-

Piatok 29. júla

Pápež v detskej nemocnici: „Kto koná skutky milosrdenstva, nebojí sa smrti“

„Drahí bratia a sestry, na tejto mojej návšteve v Krakove nemohlo chýbať stretnutie s chorými deťmi z tejto nemocnice. Pozdravujem vás všetkých a zo srdca ďakujem predsedníčke vlády za pozorné slová, ktoré mi adresovala. Chcel by som prejsť trochu blízkosti každému chorému dieťaťu pri jeho posteli, objasť ho jedno po druhom, čo i len na okamih si vypočúť každého z vás a spolu zotrvať v tichu zoči-voči otázkam, na ktoré neexistujú okamžité odpovede. A pomodliť sa.

Evanjelium nám viackrát ukazuje Pána Ježiša, ktorý stretáva chorých, prijíma ich a taktiež rád za nimi ide. Vždy si ich všíma, hľadá na nich ako matka hľadá na syna, ktorému nie je dobre, a cíti, ako je pohnutá súcitom vo svojom vnútri.

Ako by som si želal, že ako kresťania budeme schopní byť nablízku chorým tak ako Ježiš, s tichom, s pohladením, s modlitbou. Naša spoločnosť je žiaľ znečistená kultúrou ‚vyradovania‘, ktorá je opakom kultúry prijatia. A obeť kultúry vyradovania sú práve tie najslabšie, najzraniteľnejšie osoby. A to je kruté. Je naopak pekné vidieť, že v tejto nemocnici prijímajú a liečia najmenších a najnúdznejších. Vďaka za tento znak lásky, ktorý nám ponúkate! Je to znak pravej civilizácie, ľudskej a kresťanskej: postaviť do stredu sociálnej a politickej pozornosti tie najviac znevýhodnené osoby.

Neraz sa rodiny nachádzajú osamotené v starostlivosti o ne. Čo možno robiť? Z tohto miesta, na ktorom vidieť konkrétnu lásku, by som chcel povedať: rozmnožme skutky kultúry prijatia, skutky preniknuté kresťanskou láskou, láskou k ukrižovanému Ježišovi, k telu Kristovmu. Slúžiť s láskou a nežnosťou osobám, ktoré potrebujú pomoc, nám všetkým dáva rásť v ľudskosti; a otvára nám priechod k večnému životu: kto koná skutky milosrdenstva, nebojí sa smrti.

Povzbudzujem všetkých tých, ktorí z evanjeliového pozvania ‚navštevovať chorých‘ urobili osobné životné rozhodnutie: lekárov, ošetrovateľov, všetkých zdravotníckych pracovníkov, ako aj kaplánov a dobrovoľníkov. Nech vám Pán pomáha dobre plniť vašu prácu v tejto ako aj v každej inej nemocnici sveta. Nechcem tu zabudnúť na prácu sestier, toľkých sestier, ktoré stravujú svoj život v nemocniciach. A nech vás [Pán] odmení tým, že vám dá vnútorný pokoj a srdce neustále schopné nežnosti.

Ďakujem všetkým za toto stretnutie! Nesiem vás so sebou, s láskou a v modlitbe. A aj vy, prosím, nezabudnite sa za mňa modliť.“

(Preklad: Slovenská redakcia VR)

Po týchto slovách sa Svätý Otec s prítomnými pomodlil Zdravas Mária, požehnal ich a osobne jednotlivých detských pacientov v átriu. Následne bez prítomnosti televíznych kamier ponavštevovať deti ležiace na oddelení intenzívnej starostlivosti. Po približne hodine strávenej medzi chorými sa pápež František pred odchodom pomodlil v nemocničnej kaplnke, ktorú spravuje Spoločnosť kňazov Srdca Ježišovho, známa aj ako dehoniáni a v ktorej sa nachádzajú aj relikvie sv. Jána Pavla II. -bp, jb-

Príhovor pápeža Františka mladým pri „Krížovej ceste milosrdenstva“

«Bol som hladný a dali ste mi jesť, bol som smädný a dali ste mi piť, bol som pocestný a pritúlili ste ma, bol som nahý a priodeli ste ma, bol som chorý a navštívili ste ma, bol som vo väzení a prišli ste ku mne» (Mt 25,35-36).

Tieto Ježišove slová prichádzajú v ústrety otázke, ktorá viackrát zaznieva v našej myslí a našom srdci: „Kde je Boh?“ Kde je Boh, ak je vo svete zlo, hladní a smädni ľudia, bezdomovci, ľudia na úteku, utečenci? Kde je Boh, keď nevinní ľudia umierajú príčinou násilia, terorizmu a vojen? Kde je Boh, keď neľútostné choroby lámu životné a citové putá? Alebo keď sa zneužívajú a ponížujú deti, a aj oni samé trpia príčinou ťažkých ochorení? Kde je Boh zoči-voči nepokoju pochybujúcich a sužovaných na duši? Sú otázky, na ktoré niet ľudských odpovedí. Môžeme iba hľadiť na Ježiša a pýtať sa jeho. A Ježišova odpoveď je táto: „Boh je v nich“. Ježiš je v nich, trpí v nich a hlboko sa stotožňuje s každým. Až tak je s nimi spojený, že tvoria „jedno telo“.

Sám Ježiš si zvolil stotožniť sa s týmito našimi bratmi a sestrami, skúšanými bolesťou a úzkosťami, keď prešiel bolestnou cestou na Kalváriu. Umierajúc na kríži sa odovzdáva do Otcových rúk a s láskou, ktorá sa darúva, nesie na sebe a v sebe telesné, morálne a duševné rany celého ľudstva. Objímajúc drevo kríža, Ježiš objíma nahotu a hlad, smäd a samotu, bolesť a smrť mužov a žien všetkých čias. Dnes večer Ježiš spolu s nami objíma osobitnou láskou našich sýrskych bratov, ktorí utekajú pred vojnou. Zdravíme ich a vítame s bratskou láskou a sympatiou.

Pri prežívaní Ježišovej krížovej cesty sme znovu objavili dôležitosť stotožnenia sa s ním prostredníctvom 14 skutkov milosrdenstva. Pomáhajú nám otvárať sa Božiemu milosrdenstvu, prosiť o milosť pochopiť, že bez milosrdenstva nemôže človek nič urobiť, bez milosrdenstva ani ja ani ty, nik z nás nemôže nič urobiť. Pozrime sa najmä na sedem skutkov telesného milosrdenstva – dávať jesť hladným, dávať piť smädným, odievať nahých, prichýliť pocestných, navštevovať chorých, poskytovať pomoc väzňom, pochovávať mŕtvych. Zadarmo sme dostali, zadarmo dávajme. Sme pozvaní slúžiť ukrižovanému Ježišovi v každom človekovi, žijúcom na okraji spoločnosti; dotýkať sa jeho presväteho tela v tom, kto je vylúčený, kto má hlad, smäd, je nahý, väznený, chorý, nezamestnaný, prenasledovaný, utečenec, emigrant. Tam nachádzame nášho Boha, tam sa dotýkame Pána. Sám Ježiš nám to povedal, keď vysvetlil, aký bude „protokol“, na základe ktorého budeme súdení: čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili (porov. Mt 25,31-46).

Po skutkoch telesného milosrdenstva nasledujú skutky duchovného milosrdenstva – dobre radiť pochybujúcim, poučať nevedomých, napomínať hriešnikov, tešiť zarmútených, odpúšťať ubližujúcim, trpezlivo znášať krivdu, modliť sa za živých a mŕtvych. V prijatí vyradeného človeka zraneného na tele a v prijatí hriešnika zraneného na duši sa odohráva naša kresťanská vierohodnosť. [Svätý Otec opakuje s dôrazom:] V prijatí vyradeného človeka zraneného na tele a v prijatí hriešnika zraneného na duši sa odohráva naša kresťanská vierohodnosť. Nie v ideách: tu!

Ľudstvo dnes potrebuje mužov a ženy, a zvlášť vás mladých, ktorí nechcú žiť svoj život „polovičato“; mladých, pripravených stráviť život v nezištnej službe najchudobnejším a najslabším, napodobnením Krista, ktorý daroval celého seba samého pre našu spásu. Zoči-voči zlu, utrpeniu, hriechu je jedinou možnou odpoveďou Ježišovho učeníka darovanie seba, aj vlastného života, podľa Krista – to je postoj služby. Ak sa niekto nazýva kresťanom, a nežije pre službu, jeho život nemá cenu. Svojím životom zapiera Ježiša Krista.

Drahí mladí, dnes večer vás Pán opätovne pozýva stať sa protagonistami v službe. Chce z vás urobiť konkrétnu odpoveď na potreby a utrpenia ľudstva. Chce, aby ste boli znamením jeho milosrdnej lásky v našej dobe. Na splnenie tohto poslania vám ukazuje cestu osobného záväzku a sebaobetovania – cestu kríža. Cesta kríža je cestou šťastia z nasledovania Krista až do hĺbky, často v dramatických okolnostiach každodenného života. Je to cesta, ktorá sa nebojí neúspechov, vyradení či samoty, pretože naplňa ľudské srdce Ježišovou plnosťou. Cesta kríža je cestou života a Božieho štýlu, ktorou Ježiš dáva kráčať neraz chodníkmi rozdelenej, nespravodlivej a skazenej spoločnosti.

Krížová cesta nie je akýsi sadomasochistický zvyk: cesta kríža je jediná, ktorá premáha hriech, zlo a smrť, pretože vyúsťuje do žiarivého svetla Kristovho zmŕtvychvstania, otvárajúc horizonty nového života v plnosti. Je to cesta nádeje a budúcnosti. Kto po nej kráča s obetavosťou a vierou, darúva nádej budúcnosti a ľudstvu. Kto ňou kráča s veľkodušnosťou a vierou, rozsieva nádej. A ja by som chcel, aby ste vy boli rozsievачmi nádeje.

Drahí mladí, v ten Veľký piatok sa mnohí učeníci vrátili domov smutní. Iní radšej odišli na vidiek, aby trochu zabudli na kríž. Pýtam sa vás – ale odpovedzte každý z vás potichu vo svojom srdci, vo vlastnom srdci: ako sa chcete vrátiť dnes večer do vašich domov, na miesta, kde ste prichýlení, do vašich stanov? Ako sa dnes večer chcete stretnúť so sebou samými? Svet na nás pozerá. Je na každom z vás dať odpoveď na výzvu tejto otázky.

(Preklad: Slovenská redakcia VR) -ak, jb-

Sobota 30. júla

Slová pápeža Františka mladým pri modlitbovej vigílii SDM

Drahí mladí, dobrý večer!

Je pekné byť tu s vami pri tejto modlitbovej vigílii. Na koniec svojho odvážneho a dojemného svedectva nás Rand o niečo poprosila. Povedala nám: „Úprimne vás prosím, aby ste sa modlili za moju milovanú krajinu.“ Príbeh poznačený vojnou, bolesťou, stratou, ktorý končí jednou požiadavkou: prosbou o modlitbu. Čo môže byť lepšie než začať našu vigíliu modlitbou?

Prichádzame z rozličných častí sveta, z rôznych kontinentov, krajín, jazykov, kultúr, národov. Sme „deťmi“ národov, ktoré sú možno v nesvároch kvôli rôznym konfliktom alebo priamo vedú vojnu. Ďalší prichádzame z krajín, ktoré môžu byť v „mieri“, ktoré nemajú vojnové konflikty, z krajín, kde je mnoho z tých bolestných vecí, čo sa odohrávajú vo svete, len súčasťou správ a tlače. Sme si však vedomí jednej skutočnosti: pre nás, dnes a tu, pochádzajúcich z rozličných častí sveta, bolesť, vojna, ktoré prežívajú mnohí mladí, nie sú len anonymnou záležitosťou, pre nás nie sú viac tlačovou správou. Majú meno, tvár, dejiny, blízkosť. Dnes je vojna v Sýrii bolesťou a utrpením mnohých osôb, mnohých mladých ako odvážna Rand, ktorá je tu medzi nami a prosí nás o modlitbu za jej milovanú krajinu.

Existujú situácie, ktoré sa nám môžu zdať vzdialené, až pokiaľ sa ich nejakým spôsobom nedotkneme. Existujú skutočnosti, ktoré nechápeme, lebo ich vidíme len cez monitor (mobilu či počítača). No ak nadviažeme kontakt so životom, s tými konkrétnymi životmi, ktoré už viac nie sú len medializované cez obrazovky, vtedy sa nám prihodí niečo silné, všetci zacítíme pozvanie zapojiť sa: „Už dosť zabudnutých miest“, ako hovorí Rand; už sa viac nesmie stať, aby boli bratia „obkolesení smrťou a zabíjaním“ vo vedomí, že im nikto nepomôže. Drahí priatelia, pozývam vás spoločne sa modliť, kvôli utrpeniu mnohých obetí vojny, tejto vojny, ktorá je dnes vo svete, aby sme mohli raz a navždy pochopiť, že nič neospravedľňuje krv brata, že nič nie je vzácnejšie než osoba, ktorú máme po boku. A pri tejto prosbe o modlitbu chcem poďakovať aj vám, Natália a Miguel, lebo aj vy ste sa s nami podelili o vaše boje, o vaše vnútorné vojny. Predstavili ste nám vaše zápasy a aj to, ako sa vám ich podarilo prekonať. Vy ste živým znamením toho, čo chce milosrdenstvo v nás vykonať.

My teraz nezačneme niekoho okrikovať, nedáme sa do hádky, nechceme ničť, nechceme urážať. Nechceme zvíťaziť nad nenávisťou prostredníctvom ešte väčšej nenávisti, zvíťaziť nad násilím prostredníctvom väčšieho násilia, zvíťaziť nad terorom ešte väčším terorom. A naša odpoveď na tento svet vo vojne má meno: volá sa bratstvo, nazýva sa bratskosť, volá sa spoločenstvo, volá sa rodina. Oslavujeme skutočnosť, že prichádzame z rozličných kultúr a spájame sa, aby sme sa modlili. Naším najlepším slovom, naším najlepším rečníckym prejavom, bude spojiť sa v modlitbe. Vytvoríme chvíľu ticha a modlime sa; predložme Bohu svedectvá týchto priateľov, stotožnime sa s tými, pre ktorých je „rodina neexistujúcim pojmom a domov len miestom na spanie a jedenie“, alebo s tými, čo žijú v strachu kvôli presvedčeniu, že ich chyby a hriechy ich už definitívne vylúčili von. Predložme nášmu Bohu aj vaše „vojny“, , naše „vojny“, boje, ktoré si každý nesie v sebe, vo vlastnom srdci. A preto, aby sme tvorili rodinu, bratstvo, všetkých spoločne vás pozývam vstať, pochytať sa za ruky a modliť sa v tichu. Všetci. [chvíľka ticha]

Zatiaľ, čo sme sa modlili, prišiel mi na um obraz apoštolov v deň Turíc. Je to scéna, ktorá nám môže pomôcť pochopiť všetko to, o čom Boh sníva, že uskutoční v našom živote, v nás

a s nami. V ten deň boli učenici zo strachu uzavretí vo vnútri. Cítili sa byť ohrozovaní prostredím, ktoré ich prenasledovalo, ktoré ich primälo zotrvať v maličkom príbytku, nútiac ich zotrvať ako nehybní a paralyzovaní. Zmocnil sa ich strach. V tomto kontexte sa stalo niečo veľkolepé, niečo grandiózne. Prišiel Duch Svätý a jazyky ako plamene spočinuli na každom z nich, ženúc ich k dobrodružstvu, o ktorom nikdy ani len nesnívali. Vec sa kompletne mení!

Počuli sme tri svedectvá; dotkli sme sa našimi srdcami ich príbehov, ich životov. Videli sme ako i oni, podobne ako učenici, prežili rovnaké momenty, prežili momenty, v ktorých boli naplnení strachom, v ktorých sa zdalo, že všetko sa zrúti. Strachom a úzkosťou, ktoré sa rodia z vedomia, že ak niekto vyjde z domu, už nemusí znovu vidieť svojich drahých, strachom z toho, že sa človek nebude cítiť cenený a milovaný, strachom, že nebudú mať ďalšie príležitosti. Podelili sa s nami o rovnakú skúsenosť, akú mali učenici, zakúsili strach, ktorý vedie na jediné miesto. Kam nás vedie strach? Do uzavretosti. A keď sa strach zahrabáva v uzavretosti, ide vždy so svojou „sestrou dvojčikou“, paralyzou; s pocitom paralýzy. Pociťovanie toho, že v tomto svete, v našich mestách, v našich komunitách už viac nie je miesto pre rast, pre snívanie, pre tvorbu, pre pohľad na obzor a napokon pre život, je jedným z najhorších cieľ, ktoré sa nám môžu v živote stať, a zvlášť v mladosti. Kvôli paralýze strácame chuť užiť si stretnutie, priateľstvo, chuť spoločne snívať, kráčať s inými. Vzdaluje nás od druhých, bráni nám podať ruku, ako sme to videli [v choreografii], všetci pouzatváraní v tých malých búdkach zo skla.

Ale v živote je ďalšia paralýza ešte nebezpečnejšia a neraz ju ťažko zistiť, a stojí dosť veľa, kým ju rozpoznáme. Páči sa mi nazvať ju paralyzou, ktorá sa rodí, keď si pomýlime šťastie s divánom, s gaučom! Áno, viera, že k šťastiu potrebujeme dobrý diván. Diván, ktorý nám pomôže, aby sme boli v pohodlí, v pokoji, v bezpečí. Diván ako tie, ktoré teraz existujú, moderné, vrátane uspávacej masáže, ktoré nám garantujú hodiny pokoja, aby sme sa premiestnili do sveta videohier a trávili hodiny pred počítačom. Diván proti každému typu bolesti a strachu. Diván, ktorý by nám umožnil zostať zavretí v dome bez namáhania sa a bez obáv. Toto „divánové šťastie“, „gaučové šťastie“, je pravdepodobne tou tichou paralyzou, ktorá nás môže zničiť najviac; ktorá môže najviac zničiť mládež. „A prečo sa to deje, otče?“ - Lebo kúsok po kúsku, bez toho, aby sme si to všimli, sa stávame ospalými, stávame sa omámenými, otupenými. Predvčerom som hovoril o mladých, ktorí idú do penzie v 20-tich rokoch; dnes hovorím o mladých, ktorí sú ospalí, omámení, otupení, zatiaľ čo iní – možno živší, avšak nie lepší – rozhodujú o budúcnosti za nich. Istotne je pre mnohých jednoduchšie a výhodnejšie mať mladých omámených, otupených, ktorí si pletú šťastie s divánom; pre mnohých je toto výhodnejšie než mať mladých čulých, túžiacich odpovedať, odpovedať na Boží sen a na všetky aspirácie srdca.

Vy, pýtam sa vás: chcete byť uspatými, omámenými, ohlúpnutými mladými? [hromadná odpoveď: Nie!] Chcete, aby iní rozhodovali o budúcnosti za vás? [Nie!] Chcete byť slobodní? [Áno!] Chcete byť čulí? [Áno!] Chcete bojovať za vašu budúcnosť? [Áno!] Nie ste veľmi presvedčiví... Chcete bojovať za vašu budúcnosť? [Áno!]

Avšak pravda je iná: drahí mladí, neprišli sme na svet, aby sme „žili v stave vegetovania“, aby nám to tu ušlo čo najpohodlnejšie, aby sme zo života urobili diván, ktorý nás uspi; naopak, prišli sme pre niečo iné, aby sme zanechali istú stopu. Je veľmi smutné prechádzať životom bez toho, aby sme zanechali stopu. No keď si zvolíme pohodlnosť, zamieňajúc si šťastie s konzumovaním, vtedy je cena, ktorú platíme veľmi, ale veľmi drahá: strácame slobodu. Nie sme slobodní na to, aby sme zanechali stopu. Stratíme slobodu. Toto je tá cena. A je mnoho ľudí, ktorí chcú, aby mladí neboli slobodní; je mnoho ľudí, ktorí vám nechcú

dobro, ktorí chcú, aby ste boli ohlúpnutí, omámení, uspatí, ale nikdy nie slobodní. Nie, toto nie! Musíme brániť našu slobodu!

Práve tu je jedna veľká paralýza – keď si začneme myslieť, že radosť je synonymom pohodlnosti, že byť šťastnými znamená kráčať v živote ospalí či omámení, že jediný spôsob, ako byť šťastnými je byť otupení. Iste, že droga robí zle, avšak sú tu mnohé iné spoločensky akceptované drogy, ktoré končia tak, že nás veľmi zotročujú alebo nás robia otrokmi čoraz viac. Jedny aj druhé nás zbavujú nášho najväčšieho dobra: slobody. Oberajú nás o slobodu.

Priatelia, Ježiš je Pánom rizika, je Pánom toho, čo vždy presahuje „poza“. Ježiš nie je Pánom komfortu, istoty a pohodlnosti. Na to, aby sme nasledovali Ježiša, je potrebné mať dávku odvahy, je potrebné rozhodnúť sa zameniť diván za pár topánok, ktoré ti pomôžu kráčať po cestách, o ktorých si nikdy ani nesníval a ani len nepomyslel, po cestách, ktoré môžu otvoriť nové obzory, schopné nakaziť radosťou, tou radosťou, ktorá sa rodí z lásky Boha, radosťou, ktorú v tvojom srdci zanecháva každé gesto, každý postoj milosrdenstva. Ísť po cestách nasledujúc „bláznovstvo“ nášho Boha, ktorý nás učí stretávať ho v hladnom, v smädnom, v nahom, chorom, v priateľovi, ktorý zle skončil, vo väzňovi, v utečencovi a v migrantovi, v susedovi, ktorý je sám. Ísť cestami nášho Boha, ktorý nás pozýva byť politickými aktérmi, osobami, ktoré premýšľajú, spoločenskými hýbateľmi (sociálnymi animátormi). Ktorý nás stimuluje k premýšľaniu o solidárnejšej ekonómii, než je táto. Vo všetkých oblastiach, v ktorých sa nachádzate, nás láska Boha pozýva prinášať Dobrú novinu, robiac z nášho života dar pre neho a pre ostatných. A toto znamená byť odvážnymi, toto znamená byť slobodnými!

Môžete mi povedať: Otče, no toto nie je pre všetkých, je to len pre niektorých vyvolených! Áno, je to pravda, a títo vyvolení sú všetci tí, čo sú ochotní zdieľať svoj život s ostatnými. Rovnakým spôsobom, akým Duch Svätý premenil srdce učeníkov v deň Turíc – boli paralyzovaní – urobil tak aj s našimi priateľmi, ktorí sa podelili so svojimi svedectvami. Použijem tvoje slová, Miguel: hovoril si nám, že deň, keď ti v komunite Facenda zverili zodpovednosť napomáhať k zlepšeniu funkčnosti domu, vtedy si začal chápať, že Boh niečo od teba žiada. Tak sa začala premena.

Toto je to tajomstvo, drahí priatelia, že všetci sme povolaní experimentovať. Boh od teba niečo očakáva, Boh od teba niečo chce, Boh na teba čaká. Pochopili ste? Boh od teba niečo čaká, Boh prichádza prelomiť našu uzavretosť, prichádza otvoriť dvere našich životov, našich vízií, našich pohľadov. Boh prichádza roztvoriť všetko to, čo ťa uzatvára. Pozýva ťa snívať, chce ti dať vidieť, že svet s tebou môže byť iný. Je to tak: ak ty zo seba nevydáš to najlepšie, svet nebude inakší. Je to výzva.

Doba, v ktorej dnes žijeme nepotrebuje „divánových mladých“, ale mladých obutých, ešte lepšie, v dobrých športových topánkach. Táto doba akceptuje len hráčov nasadených na ihrisku, nie je tu miesto pre zálohy. Dnešný svet od vás žiada, aby ste boli protagonistami dejín, lebo život je pekný vždy, keď ho chceme žiť, vždy, keď chceme zanechať stopu. Dnešné dejiny od nás žiadajú hájiť našu dôstojnosť a nedovoliť, aby druhí rozhodovali o našej budúcnosti. Nie! My musíme rozhodovať o našej budúcnosti, vy o vašej budúcnosti! Pán, tak ako na Turíce, chce uskutočniť jeden z najväčších zázrakov, aké môžeme zažiť: umožniť, aby sa tvoje ruky, moje ruky, naše ruky premenili na znamenia zmierenia, spoločenstva, tvorenia. On chce tvoje ruky, aby pokračoval budovať dnešný svet. Chce ho budovať spolu s tebou. A ty, čo odpovieš? Čo odpovieš? Áno či nie? [Áno!]

Povieš mi: Otče, no ja som veľmi obmedzený, som hriešnik, čo môžem urobiť? Keď nás Pán volá, nemyslí na to, čím sme, čím sme boli, na to, čo sme urobili či prestali robiť. Naopak: vo

chvíli, keď nás volá, hľadá na všetko to, čo by sme mohli urobiť, na všetku lásku, ktorou sme schopní nakaziť. On vždy vsádza na budúcnosť, na zajtrajšok. Ježiš ťa nasmerúva k horizontu, nikdy nie do múzea.

Preto, priatelia, Ježiš ťa dnes pozýva, volá ťa zanechať v živote tvoju stopu, stopu, ktorá by poznamenala dejiny, ktorá by poznamenala tvoje dejiny a dejiny mnohých.

Dnešný život nám hovorí, že je veľmi jednoduché upriamiť pozornosť na to, čo nás rozdeľuje, na to, čo nás separuje. Chceli by, aby sme uverili, že uzavrieť sa je ten najlepší spôsob ako sa uchrániť toho, čo nám robí zle. Dnes my dospelí – my dospelí! – potrebujeme vás, aby ste nás naučili – ako to teraz robíte vy dnes – spolunažívať v rozmanitosti, v dialógu, v zdieľaní multikultúrnosti nie ako hrozby, ale ako šance. A vy ste šancou pre budúcnosť. Majte odvahu učiť nás, majte odvahu naučiť nás, že je ľahšie budovať mosty, než stavať múry! Potrebujeme sa to naučiť! A všetci spoločne prosíme, aby ste od nás vyžadovali kráčať cestami bratstva. Aby ste boli našimi žalobcami, ak si zvolíme cesty múrov, nepriateľstva, cestu vojny.

Budovať mosty: viete aký je prvý most, ktorý treba postaviť? Most, ktorý môžeme uskutočniť tu a teraz: podaním ruky, stiskom rúk. Poďme, urobte tak teraz. Urobte tento ľudský most, podajte si ruky, vy všetci. To je prvotný most, to je ľudský most, je prvý, je vzorom. Vždy je tu riziko – už som to povedal inokedy – že zostaneme s rukou natiahnutou naprázdno, ale v živote treba riskovať, kto neriskuje, nevyhráva. S týmto mostom ideme vpred. Tu je tento prvoradý most: dajte si stisk rúk. Vďaka. To je ten veľký bratský most, a keď sa ho naučia vytvárať veľkí tohto sveta! ... Avšak nie kvôli fotografii – keď si podávajú ruku a myslia na niečo iné – ale aby pokračovali budovať čoraz väčšie mosty. Nech je tento ľudský most semienkom mnohých ďalších; bude stopou.

Dnes Ježiš, ktorý je životom, volá teba, teba, teba [ukazuje na všetkých] zanechať tvoju stopu v histórii. On, ktorý je život, ťa pozýva zanechať stopu, ktorá by naplnila životom tvoje dejiny a dejiny mnohých ďalších. On, ktorý je pravda, ťa pozýva zanechať cesty separácie, rozdelenia, nezmyselnosti. Si tu? [Áno!] Si tu? [Áno!] Ako teraz odpovedia – chcem to vidieť – tvoje ruky a tvoje nohy Pánovi, ktorý je cesta, pravda a život? Si tu? [Áno!] Pán nech žehná vaše sny. Ďakujem!

(Preklad: Slovenská redakcia VR) -zk, bp, jb-

Nedeľa 31. júla

Homília Svätého Otca Františka pri záverečnej omši SDM 2016 v Krakove

Milí mladí, prišli ste do Krakova, aby ste stretli Ježiša. A dnešné evanjelium nám hovorí práve o stretnutí medzi Ježišom a jedným človekom, Zachejom, v Jerichu (porov. Lk 19,1-10). Ježiš sa tam neobmedzuje na kázanie, alebo pozdravenie niekoho, ale chce – ako hovorí evanjelista – prechádzať mestom (porov. v. 1). Inými slovami, Ježiš túži priblížiť sa životu každého, kráčať po našej ceste naplno, aby sa jeho život a náš život skutočne stretli.

Dochádza tak k najprekvapivejšiemu stretnutiu, tomu so Zachejom, šéfom „mýtnikov“, čiže vyberačov daní. Zachej bol teda bohatým kolaborantom nenávidených rímskych okupantov; využíval ľud, a pre svoju zlú povest' sa ani nemohol priblížiť k Učiteľovi. No stretnutie s Ježišom mu mení život, ako sa to stalo a každý deň sa môže stať každému z nás. Zachej však musel čeliť niekoľkým prekážkam, aby sa s Ježišom stretol. Nebolo to pre neho ľahké. Musel prekonať niekoľko prekážok, minimálne tri, ktoré môžu niečo povedať aj nám.

Prvou je nízka postava. Zachej nedokázal vidieť Učiteľa, pretože bol malý. Aj dnes nám hrozí riziko byť ďaleko od Ježiša, pretože sa necítíme na dostatočnej úrovni, pretože máme nízke vedomie hodnoty seba samých. Je to veľké pokušenie, ktoré sa netýka len sebaúcty, ale dotýka sa aj viery. Lebo viera nám hovorí, že sme „Božími deťmi, a nimi [naozaj] sme“ (1 Jn 3,1): veď sme boli stvorení na jeho obraz; Ježiš prijal našu ľudskosť a jeho srdce sa nikdy od nás neoddelí; Duch Svätý túži prebývať v nás, sme povolaní k večnej radosti s Bohom! Toto je naša „postava“ (takto sme stavaní), toto je naša duchovná identita: sme milovanými Božími deťmi. Vždy. Chápete teda, že nepriať sa, byť nespokojný a myslieť o sebe negatívne, značí nerozpoznať svoju najvlastnejšiu identitu: je to ako odvracať sa na inú stranu, zatiaľ čo Boh chce spočinúť svojím pohľadom na mne, je to ako chcieť zhasiť sen, ktorý On pre mňa živí. Boh nás miluje takých, akí sme, a žiaden hriech, nedokonalosť či zlyhanie ho nedonúti zmeniť postoj. Pre Ježiša – ukazuje nám to evanjelium – nik nie je nižší a vzdialený, nik nie je bezvýznamný, lež všetci sme vyvolení a dôležití: ty si dôležitý! A Boh počíta s tebou, pre to, kto si, nie pre to, čo máš: v jeho očiach nič nezaväži oblečenie, ktoré máš, alebo mobil, ktorý používaš; nezáleží mu, či si podľa módy, jemu záleží na tebe, takom, aký si. V jeho očiach si vzácny a tvoja hodnota je nesmierna.

Keď sa nám v živote stane, že hľadáme dolu namiesto toho, aby sme hľadeli hore, môže nám pomôcť táto veľká pravda: Boh je verný v láske k nám, dokonca je v nej zanovitý. Pomôže nám myslieť na to, že nás miluje viac, než my milujeme seba samých, že nám verí viac, než my veríme sebe samým, že nám „vždy drží palce“ ako fanúšik, ktorý sa nikdy nedá odradiť. Vždy nás očakáva s nádejou, dokonca aj keď sa uzatvárame do svojich zármutkov, neustále sa ponosujúc na zakúsené krivdy a na minulosť. No mať záľubu v smútku nie je dôstojné našej duchovnej postavy! Je to naopak vírus: táto záľuba v smútku je vírus, ktorý napadá a blokuje všetko, zatvára každé dvere, bráni rozvinutiu života, novému začiatku. Boh je však zanovito plný nádeje: vždy verí, že môžeme znovu vstať a nevzdáva sa, keď nás vidí vyhasnutých a bez radosti. Je smutné vidieť mladého človeka bez radosti. Pretože sme vždy jeho milovanými deťmi. Pripomínajme si to na začiatku každého dňa. Bude osočné, ak to povieme každé ráno v modlitbe: „Pane, ďakujem ti, lebo ma miluješ; som si istý, že ma miluješ; daj, aby som si zamiloval môj život!“. Nie moje nedostatky, ktoré treba napraviť, ale život, ktorý je veľkým darom: je to čas milovať a byť milovanými.

Zachej mal i druhú prekážku na ceste k stretnutiu s Ježišom: paralyzujúcu hanbu. O tomto sme si niečo povedali včera večer. Môžeme si predstaviť, čo sa dialo v Zachejovom srdci

pred tým, než sa vyštveral na ten planý figovník; bol to pekný zápas: na jednej strane krásna, silná zvedavosť, totiž poznať Ježiša; na druhej riziko hrozného trapasu. Zachej bol verejnou osobnosťou; vedel, že svojím pokusom vyštverať sa na strom by sa zosmiešnil v očiach všetkých. Ved' on bol šéf, mocný človek; no tak veľmi nenávidený. Prekonal však hanbu, lebo príťažlivosť Ježiša bola silnejšia. Zakúsili ste už zrejme, čo sa stane, keď sa dáka osoba stane tak príťažlivou, že sa do nej zaľúbite: potom sa môže prihodiť, že robíte dobrovoľne veci, ktoré by ste ináč nikdy nerobili. Niečo podobné sa udialo v srdci Zacheja, keď pocítil, že Ježiš bol tak dôležitý, že by urobil pre neho čokoľvek, lebo On bol jediný, čo ho mohol vytiahnuť z pohyblivých pieskov hriechu a nespokojnosti. A tak hanba, ktorá paralyzuje, ťahala za kratší koniec: Zachej – hovorí evanjelium – „bežal napred“, „vyšiel“ a potom, keď ho Ježiš zavolať, „chytro zišiel“ (v. 4.6). Riskoval a dal sa na to. Toto je aj pre nás tajomstvom radosti: neuhasiť peknú zvedavosť, ale dať sa do toho, pretože život sa nemá uzavrieť do zásuvky. Pred Ježišom nemožno zostať sedieť a čakať so založenými rukami: Jemu, ktorý dáva život, nemožno odpovedať iba „prezvením“ (myšlienkou) či obyčajnou „krátkou správou“!

Milí mladí, nehanbite sa priniesť mu všetko, zvlášť slabosti, námahy a hriechy v spovedi: On vás dokáže prekvapiť svojím odpustením a svojím pokojom. Nemajte strach povedať mu „áno“ celým srdcom, odpovedať mu veľkodušne, nasledovať ho! Nenechajte si anestetizovať (uspať) dušu, lež upriamujte sa na cieľ krásnej lásky, ktorá vyžaduje aj zriekanie a silné „nie“ dopingú úspechu za každú cenu a droge myslenia iba na seba a na svoje pohodlie.

Po nízkej postave, po paralyzujúcej hanbe, je tu tretia prekážka, ktorej musel Zachej čeliť, už nie vo svojom vnútri, lež okolo seba. Je ňou šomrajúci zástup, ktorý ho najprv blokoval a potom ho kritizoval. Podľa nich Ježiš nemal vstúpiť do jeho domu, do domu hriešnika! Ako je ťažké naozaj prijať Ježiša, ako je náročné akceptovať, že „Boh [je] bohatý na milosrdenstvo“ (Ef 2,4). Niektorí ľudia vám budú klásť prekážky. Budú sa snažiť, aby ste verili, že Boh je vzdialený, prísny a málo citlivý, dobrý voči dobrým a zlý voči zlým. Avšak náš Otec „dáva vychádzať slnku nad zlých i dobrých“ (Mt 5,45) a pozýva nás k ozajstnej odvahe: byť silnejší než zlo milujúc všetkých, dokonca i nepriateľov. Budú sa môcť z vás vysmievať, pretože veríte v tichú a pokornú moc milosrdenstva. Ale vy nemajte strach, ale myslite na slová týchto dní: „Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo“ (Mt 5,7). Mnohí vás budú považovať za snilkov, pretože veríte v nové ľudstvo, ktoré nepripúšťa nenávisť medzi národmi, nevidí hranice medzi krajinami ako bariéry a uchováva vlastné tradície bez egoizmov a urazenosti. Nenechajte sa odradiť: svojím úsmevom a svojím otvoreným náručím ohlasujete nádej. Vy ste požehnaním pre jediné ľudské rodinu, ktorú tu tak pekne reprezentujete!

Zástup v ten deň súdil Zacheja, hľadel naň zhora nadol; Ježiš však urobil opačne: zdvihol zrak k nemu (v. 5). Ježišov pohľad siaha poza nedostatky a vidí osobu; nezastavuje sa pri jeho zlobe z minulosti, ale hľadá na dobro budúcnosti; nevzdáva sa pred zatvorenými dverami, ale hľadá cestu jednoty a spoločenstva; uprostred všetkých, nezastavuje sa pri zdaní, ale hľadá na srdce. Ježiš hľadá na naše srdce, na tvoje srdce, na moje srdce. S týmto Ježišovým pohľadom môžete aj vy pomáhať vzrastu nového ľudstva, bez toho, aby ste čakali, že vás pochvália, ale usilujúc sa o dobro preň samotné, spokojní s uchovaním si čistého srdca a v pokojnom zápase za česťnosť a spravodlivosť. Nezastavujte sa na povrchu vecí a nedôverujte svetským „liturgiám“ vonkajšieho zdania, mejkapu duše na vytvorenie lepšieho zdania. Naopak, nastavte dobre stabilné spojenie, totiž srdca, ktoré vidí a vysielá dobro neúnavne. A tú radosť, ktorú ste zadarmo prijali od Boha, prosím vás, zadarmo ju dávajte (porov. Mt 10, 8), pretože toľkí na ňu čakajú! A čakajú ju od vás.

Vypočujme si, nakoniec, slová Ježiša Zachejovi, ktoré s zdajú byť povedané práve pre nás dnes, pre každého jedného z nás: „Pod' rýchlo dolu, lebo dnes musím zostať v tvojom dome“

(v. 5). Pod' rýchlo dolu, lebo dnes musím pobudnúť s tebou. Otvor mi dvere svojho srdca. Ježiš ti adresuje rovnaké pozvanie: „Dnes musím zostať v tvojom dome“. SDM [Svetový deň mládeže], mohli by sme povedať, začína dnes a pokračuje zajtra, doma, pretože tam ťa chce odteraz stretať Ježiš. Pán nechce zostať iba v tomto peknom meste alebo v milých spomienkach, ale túži prísť do tvojho domu, prebývať v tvojom každodennom živote: v štúdiu a prvých rokoch v zamestnaní, v priateľstvách a citoch, v plánoch a snoch. Ako je mu milé, keď mu v modlitbe toto všetko prinášame! Ako dúfa, že medzi všetkými kontaktmi a majlami (četmi) každého dňa bude na prvom mieste zlatá niť modlitby! Ako túži, aby sa jeho Slovo prihovárало každému tvojmu dňu, aby sa jeho evanjelium stávalo твоjím, a aby bolo твоjím „kompasom“ na cestách života!

Zatiaľ čo ťa žiada, aby mohol prísť do tvojho domu, Ježiš, tak ako v prípade Zacheja, volá ťa po mene. Ježiš nás všetkých volá po mene. Tvoje meno je pre neho vzácne. Meno Zachej pripomínalo, vo vtedajšej reči, Božiu pamäť. Dôverujte, že Boh pamätá: jeho pamäť nie je „pevný disk“, ktorý zaznamenáva a archivuje všetky naše dáta, ale jeho pamäťou je láskavé a súcitné srdce, ktoré sa teší z definitívneho zmazania každej našej stopy zla.

Pokúsme sa aj my, teraz, napodobniť Božiu vernú pamäť a uchovať dobro, ktoré sme prijali počas týchto dní. V tichu spomínajme na toto stretnutie, uchovávajme si spomienku Božej prítomnosti a jeho Slova, oživujme v sebe Ježišov hlas, ktorý nás volá po mene. Tak sa modlime v tichu, uchovávajúc pamäť, vzdávajúc vďaku Pánovi, ktorý nás tu chcel mať a stretnúť.

(Preklad: Slovenská redakcia VR) -jl, jb-

Podakovanie Svätého Otca Františka 20-tisíc dobrovoľníkom SDM 2016

Pri stretnutí s dobrovoľníkmi a organizátormi Svetových dní mládeže 2016 v krakovskej Tauron Aréne v nedeľu 31. júla v popoludňajších hodinách pápež František vyjadril všetkým, a rovnako aj dobrodincom a sponzorom SDM svoje podakovanie. Urobil tak spontánnymi slovami, pričom vo forme textu im odovzdal pripravené podakovanie s duchovnými myšlienkami, aby si ich mohli v pokoji neskôr prečítať.

Svätému Otcovi sa v mene organizátorov prihovorili Mons. Damian Andrzej Muskus OFM, krakovský pomocný biskup, ktorý koordinoval prípravu SDM, a traja reprezentanti dobrovoľníkov: dvaja z Poľska a jeden z Panamy. Radostná atmosféra odrážala pocit spokojnosti z vydareného a požehnaného podujatia. Prítomným zástupcom celkového počtu až 20-tisíc dobrovoľníkov z takmer dvoch stoviek krajín pápež František podakoval najprv v taliančine:

„Drahí dobrovoľníci, skôr než sa vrátim do Ríma, mám túžbu stretnúť sa s vami a hlavne podakovať sa každému z vás za nasadenie, veľkorysosť a nadšenie, s ktorými ste sprevádzali, pomáhali a slúžili tisícom mladých pútnikov. Ďakujem aj za vaše svedectvo viery, ktoré je v spojení so svedectvom mnohých mladých pochádzajúcich z každého kúta sveta veľkým znamením nádeje pre Cirkev a pre svet. Tým, že sa rozdáвате z lásky ku Kristovi, zakúsili ste, aké je pekné angažovať sa pre šľachetnú vec.“

Po tom, ako odovzdal viacstranový pripravený text prítomným, Svätý Otec spontánnymi slovami v španielčine poukázal na dobrodružstvo a veľkodušnosť ľudí zaangažovaných na SDM, pričom zdôraznil, že išlo o prácu spojenú s modlitbou. Podakoval osobitne kňazom a rehoľným sestrám, ktorí mladých dobrovoľníkov sprevádzali. Reagoval aj na slová biskupa Muskusa, ktorý prítomných mladých označil za „nádej budúcnosti“. Svätý Otec toto vyjadrenie žartovne charakterizoval ako „zaliečanie sa“ a doplnil, že bude platiť, ale len za dvoch podmienok.

Prvou je udržiavanie pamäti o osobnej identite, a toho súčasťou je aj potreba čerpať múdrosť ľudu od staršej generácie. Zástupcov Panamy ako budúcich dobrovoľníkov, ktorých čaká organizácia SDM 2019 pápež František v bezprostrednom dialógu požiadal, aby mu sľúbili, že sa pôjdu porozprávať so svojimi starými rodičmi a so staršími vôbec. Druhou podmienkou nádeje, ktorá sa už týka samotnej prítomnosti, je podľa Svätého Otca odvaha. V krátkom dialógu pápež mladých ešte raz preskúšal, či si zapamätali tri veci, na ktorých záleží: pamäť, odvaha, nádej.

Svätý Otec potom naznačil, že svoju osobnú budúcnosť necháva v Božích rukách: „Neviem či budem v Paname, ale môžem vás uistiť o jednej veci, že Peter v Paname bude. A Peter sa vás opýta, či ste sa rozprávali so starými rodičmi, či ste hovorili so staršími, aby ste mali pamäť, či ste mali odvahu a neohrozenosť postaviť sa k situáciám a či ste zasievali pre budúcnosť. A Petrovi dáte odpoveď. Je to jasné?“

Po zborovom „áno“ pápež František dodal: „Nech vás Boh hojne požehná. Ďakujem. Ďakujem za všetko.“ Nasledovala spoločná modlitba „Ave Maria“, apoštolské požehnanie a neodmysliteľná prosba: „Nezabudnite sa za mňa modliť.“

Ďalej prinášame v plnom znení ďakovné slová Svätého Otca Františka určené všetkým dobrovoľníkom 31. svetových dní mládeže v Krakove, odovzdané na papieri:

Podakovanie Svätého Otca Františka dobrovoľníkom SDM 2016

Drahí dobrovoľníci,

skôr než sa vrátim do Ríma, mám túžbu stretnúť sa s vami a hlavne poďakovať sa každému z vás za nasadenie, veľkorysosť a nadšenie, s ktorými ste sprevádzali, pomáhali a slúžili tisícom mladých pútnikov. Ďakujem aj za vaše svedectvo viery, ktoré je v spojení so svedectvom mnohých mladých pochádzajúcich z každého kúta sveta veľkým znamením nádeje pre Cirkev a pre svet. Tým, že sa rozdáвате z lásky ku Kristovi, zakúsili ste, aké je pekné angažovať sa pre šľachetnú vec a aké uspokojenie človek cíti, keď v spoločnosti mnohých priateľov a priateľiek kráča cestou, ktorá je aj namáhavá, ale ktorá odpláca námahu radosťou a nadšením s novým bohatstvom poznania a otvorenia sa Ježišovi, blížnemu a dôležitým životným rozhodnutiam.

Ako vyjadrenie mojej vďaky by som sa s vami chcel podeliť o dar, ktorý nám ponúka Panna Mária, ktorá nás dnes prišla navštíviť v milostivom obraze zo Zebrzydovskej Kalvárie, takom drahom srdcu svätého Jána Pavla II. Vskutku, práve v evanjeliom tajomstve Navštívenia (porov. Lk 1,39-45) môžeme nájsť obraz kresťanského dobrovoľníctva. Práve tu poukážem na tri Máriine postoje a nechám vás, aby vám pomohli „čítať“ skúsenosť týchto dní a napredovať na ceste služby. Týmto postojmi sú počúvanie, rozhodnutie a čin.

Po prvé: počúvanie. Mária sa vydáva na cestu na jedno slovo anjela: «Aj Alžbeta, tvoja príbuzná, počala syna v starobe» (Lk 1,36). Mária vie počúvať Boha: nejde o jednoduché počutie, ale o načúvanie, skutok pozornosti, prijatia, pripravenosti. A pomyslime na to, koľko ráz sa stávame nesústredenými pred Pánom alebo inými a v skutočnosti nepočúvame. Mária počúva aj skutky, životné udalosti, je pozorná voči konkrétnej skutočnosti a nezastavuje sa na povrchu, ale snaží sa pochopiť jej význam. Mária vedela, že Alžbeta, už v pokročilom veku, čaká dieťa; a tam vidí Božiu ruku, znak jeho milosrdenstva. Toto sa stane aj v našom živote: Pán je pred bránou a klope rôznymi spôsobmi, kladie znamenia na našu cestu a volá nás, aby sme ich čítali so svetlom evanjelia.

Druhý Máriin postoj je rozhodnutie. Mária počúva, uvažuje, no vie spraviť aj krok vpred: rozhodnúť sa. Tak to bolo v druhom podstatnom rozhodnutí jej života: «Hl'a, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova» (Lk 1,38). A tak aj na svadbe v Káne, keď si Mária všimne problém a rozhodne sa obrátiť na Ježiša, aby zasiahol. «Nemajú víno» (Jn 2,3). V živote je často ťažké robiť rozhodnutia, a tak máme tendenciu odkladať ich, dokonca ich prenechať iným, aby sa rozhodli na našom mieste; alebo uprednostňujeme, že sa necháme zavalit' udalosťami, nasledujeme ,smer' daného okamihu; občas chápeme to, čo by sme mali spraviť, ale nemáme na to odvahu, lebo sa nám zdá príliš ťažké ísť proti prúdu... Mária sa nebojí ísť proti prúdu: s odhodlaným srdcom načúva a rozhoduje sa a berie na seba všetky riziká, ale nie sama, spolu s Bohom!

A napokon, čin. Mária sa vydala na cestu a «ponáhl'ala sa» (Lk 1,39). Napriek ťažkostiam a kritike, ktorým bude čeliť, nevyčkáva, neváha, ale ide a ,ponáhl'a sa', lebo v nej je sila Božieho Slova. A jej konanie je naplnené dobročinnosťou, naplnené láskou: to je odtlačok Boha. Mária ide k Alžbete nie preto, aby si vypočula, aká je skvelá, ale aby jej pomohla, aby bola užitočná, aby slúžila. A v tomto odchode zo svojho domu, zo seba samej kvôli láske nesie to, čo je jej najdrahšie: Ježiša, Božieho Syna, Pána. Alžbeta to pochopí ihneď: «Čím som si zaslúžila, že matka môjho Pána prichádza ku mne?» (Lk 1,43), Duch Svätý v nej vyvoláva odozvy viery a radosti: «Lebo len čo zaznel tvoj pozdrav v mojich ušiach, radosťou sa zachvelo dieťa v mojom lone» (Lk 1,44).

Aj v dobrovoľníctve je každá služba dôležitá, aj tá najjednoduchšia. A jej posledným významom je otvorenie sa Ježišovej prítomnosti, je to skúsenosť lásky, ktorá prichádza z výšky, ktorá sa vyprevádza na cestu a naplňa radosťou. Dobrovoľník Svetových dní mládeže

nie je len ,pracovníkom', je vždy evanjelizátorom, lebo Cirkev existuje a koná, aby evanjelizovala.

Keď Mária ukončila svoju službu u Alžbety, vracia sa do svojho domu do Nazareta. S jemnocitom a jednoduchosťou odchádza tak ako prišla. Aj vy, najdrahší, neuvidíte všetko ovocie vykonanej práce tu v Krakove alebo počas ,združovania sa'. Objaví sa vo vašom živote a poteší to vaše sestry a vašich bratov, ktorým ste slúžili. Je to bezplatnosť lásky! Ale Boh pozná vaše nadšenie, váš záväzok a vašu veľkorysosť. On – buďte si tým istí – vás nezabudne odmeniť za všetko, čo ste spravili pre túto Cirkev mladých, ktorá sa zišla v týchto dňoch v Krakove s Nástupcom sv. Petra. Zverujem vás Bohu a Slovu jeho milosti (porov. Sk, 20,32), zverujem vás našej Matke, vzoru kresťanského dobrovoľníctva; a žiadam vás, prosím, nezabudnite sa za mňa modliť.

(Preklad: Slovenská redakcia VR) -jb, bp-